

Univerza v Ljubljani, PEDAGOŠKA FAKULTETA, Kardeljeva ploščad 16, Ljubljana

GALERIJA

TEDEN UNIVERZE

RAZSTAVA

PROFESORJEV

ODDELKA

ZA LIKOVNO

PEDAGOGIKO

Mirko Bratuša

*1963

Delo:

Kompleksni pogled, 2014, bron in nerjaveče jeklo

Andrej Brumen Čop

***1967**

Delo:

No obrazi, 2013, tuš na sumi-e papirju

Iz dnevnika:

Predstavljam si, da te vklenejo in rečejo: Zdaj pa riši, če si hočeš rešiti glavo!

Bi tudi takrat ne vedel kako naprej?

Andrej Brumen Čop

Črtomir Frelih

*1960

Dela:

Figuralna 1, 2014, akril in pastel na platnu

Figuralna 2, 2014, akril in pastel na platnu

Figuralna 3, 2014, akril in pastel na platnu

Iz besedila k razstavi »Ideja telesa«

Galerija Rika Debenjaka, Kanal; 14.november - 5. december 2014

... Odnos med figuro in krajino, med človekom in naravo, med razumskim in instinktivnim je vselej poln dinamične napetosti, kar Frelih poudarja s kontrasti med svetlim in temnim, med barvo in nebarvo, med težko, ekspresivno risbo in igrivo slikovitim slikarskim nanosom. Odnosi med figurami in pokrajino se tako materializirajo v kompozicijskem in vsebinskem smislu. Raziskovanje oblik pokrajin in oblin teles postane fizično otipljivo. ...

Monika Ivančič Fajfar

Tomaž Gorjup

*1950

Dela:

27. 3. – 18. 4. 013, akril na papirju

5. 4. 013, akril na papirju

13. 4. 013, akril na papirju

11. 11. 014, akril na papirju

Zgoščine časa

Moje slikarstvo so dnevniški zapisi v telo slike. Slike so podnaslovljene datumsko in večkrat združene v poliptihhalno obliko, kjer diareza delitve formata nakazuje udejanjenje v časovni enoti. Prostor slike kot tako sestavljene entitete aktivira ambient prezentacije z vnosom osebne skušnje, kar definira slikarski jezik z vidika notranje nuje in ujetosti v sekvenco časa.

Prikazanih je nekaj slik na papirju iz aktualne produkcije. Postavitev in izbor del sta definirana z vidika procesualnosti - s povednostjo osebnega jezika ter arhetipne skušnje ujete v čas in prostor likovne prezenze.

Tomaž Gorjup

Zdenko Huzjan

***1948**

Dela:

Panonia, 2014, olje na platnu

Naročje, 2014, olje na platnu

Muha, 2014, olje na platnu

Telo kot metafora Modernizma

Znotraj dominacije vida ali geneze tradicionalne dominacije vida, je bila za obdobje Modernizma značilna »vrnitev k telesu«.

V kaosu človekove narave in zunaj nje je prav sprememba o razumevanju telesa (telesnosti) določila naš zapleteni položaj v svetu, ki ga živimo.

Sprememba je temeljila na spremenjenem občutenju smisla resničnosti, na preoblikovanju dotedanjega razumevanja človekove narave in na spremenjenem odnosu med človekom in stvarnostjo.

Prva sprememba je povezana na fizično resničnost in se je ujemala z mehanicistično, newtonsko podobo vesolja. Z znastvenim delom Einsteina se je zastareli evklidski model

prostora in časa razdrl v novo modernistično verzijo po načelu vzročnosti. Dinamizem novega pogleda na »resničnost« je vzpostavil najprej slikanje z madeži kot relativizem svetlobnih pojavov in potem še kubistične preseke in ekspresijo arhaičnega z poudarjeno gestualnostjo.

Druga sprememba je povezana z sodobnejšim razumevanjem podobe sveta in naše pojavnosti v njem, kot jo je narekovalo delo S. Freuda –Uvod v psihoanalizo. Namesto klasične filozofije, ki se je ni dalo več zagovarjati, se pojavi t. im. lebensphilosophie. Prejšnji »razumski« subjekt se formira v iracionalnost telesa. Že Nietzsche je dokazoval, da človek o sebi ve zelo malo oziroma skorajda nič, saj je hermetično zaprt v lastno telo, ki je zanj od zunaj nedostopno. Meje telesa so se premaknile v dinamiko nezavednega, kjer so njegove meje vsakič zabrisane oziroma izrazito subjektivne. Podoba telesa se prelevi v metaforo.

Tretje je rojstvo nereda resničnosti, ki je podoben raznolikosti telesnih nagonov, ki neprestano spreminjajo kategorijo interpretacije telesa kot interpretacijo telesnega osvobajanja. Oko ni več oko duše temveč le oko telesa. Oko postane oko in prične osvajati prostor, ki pripada le njemu. Tako postane vizualizacija mnogoplastna in vseobsegajoča (danes medijsko vseobsegajoča). S tem se razvrednoti t.im. ideal lepote, ki v Duchampovih delih (ready made) ukinja pojem umetniškega oziroma njegove kriterije.

Poljska humanistka Žaneta Nalewajk ob tem ugotavlja, da je psiha sodobnega telesa ambivalentna, vendar ostaja temelj vsega bivanja in je v vsakem položaju arhetipska. Šele telesnost nam omogoča občutenje za Drugačno. S telesi izkušamo (modernistični) svet in je obenem pogoj za vsakršne subjektivitete (čeprav vsakič v dvomu).

Po njenem razmišljanju je pogoj pri poganjanju refleksivnega delovanja zavesti, prekoračitev-preseganje telesnega, vendar ta prekoračitev ni nikoli popolna (od tu kultura človeškega in nečloveškega). Telo je sinonim za problematičnost sveta.

Zdenko Huzjan

Roman Makše

***1963**

Deli:

Enako / Drugače, 2013, fotografiji instalacije v Mestni galeriji Nova Gorica

Objekti, opazovalec, praznine med njimi so konstitutivni elementi mojih kiparskih del. Celoto drži skupaj napetost postavljenih objektov in različnih materialov v relaciji do opazovalca in pred tem do izdelovalca, kiparja kot prvega, predhodnega opazovalca in sogovornika nastajajočega kiparskega dela. Drug aspekt povezanosti in relacij je arhitekturni okvir razstavnega prostora, ki sodoloča in sooblikuje razširjeno kiparsko polje. Spoji telesnosti celote so tako mnogokrat zelo labilni in pogojeni z dejstvom da gre za akt postavljanja oziroma izvršene postavitve, odloženosti in podobnega nečvrstega povezovanja s tihožitnim karakterjem. Naravna barvitost snovnosti materialov, tihožitni, kiparski, konstrukcijski, arhitekturno-ambientalni karakter del je stalnica, ki vstopa v različne prostorske in časovne razstavne situacije in sooblikuje kiparsko-razstavno celoto.

Roman Makše

Ivo Mršnik

***1939**

Dela:

Vrbe, 1997, vernis-mou

Samorast, 2009, vernis-mou

Mejnik, 2014, vernis-mou

Borov gaj, 2014, vernis-mou

Par z obrobja, 2014, vernis-mou

Ko iščem sled, zgubljeno v času in pozabo premagujem, spomin se vrača. Praznujem.

Moje podobe so zapisi o meni, o vsem, kar me sestavlja, so moja sled v kozmičnem prostoru. Drobna sled. V podobah se prepleta grafično predivo, stkano v obliki dreves – simbolov življenja in rasti, kjer se srečujejo sončna svetloba ter temne sence, šepetanje vetra in hrumenje burje, kar me ob vsakem srečanju omamlja ali razburja, kar vsak trenutek živi v meni ...

Ivo Mršnik

Jurij Selan

***1982**

Dela:

Ava, 3 ½, 2014, akril na papirju

Justin, 6 ½, 2014, akril na papirju

Tina, 2014, akril na papirju

Olivija, 0 ½, 2014, akril na papirju

Ava Marija, 3 ½, 2014, akril na papirju

Živim v dveh svetovih. Rodil sem se v svetu likovne prakse, nato pa sem zašel tudi v tujino, v svet filozofije in teorije umetnosti, kjer sem se sčasoma sicer udomačil, a v pomembni meri ostal neasimiliran tujec, saj dediščine svoje domovine nisem niti mogel niti hotel pustiti za sabo. Zato naj ob tej priložnosti jaz govorim skozi slike, z besedami pa drugi namesto mene. Tukaj je nekaj citatov, ki so mi blizu. Morda se jih lahko bere kot en tekst:

»Rodimo se zelo stari in včasih se nam z nenehnimi žrtvami posreči osvojiti resnično mladost.« Roger Garaudy

»Potreben je pogum, da se pove, kar se ne govori, da se misli, kar se ne misli, da se naredi, kar se ne dela.« (Rudolf Tršinar)

»Meje našega jezika niso – z Wittgensteinovim dovoljenjem – meje našega sveta (in on je, kot človek zatopljen v glasbo, to vedel). Umetnosti so najčudoviteje zakoreninjene v substanci, v človeškem telesu, kamnu, barvilu, brnenju črevesa ali teži vetra v trsju.« (George Steiner)

»Umetnost je izraz človekove izkušnje in vsega, tako biološkega kot emocionalnega, kar to zaobsega. /.../ Stik s človekovim življenjem je bistven tako za religijo, politiko kot za umetnost.« (Marjorie Elliot Bevin)

»Obstojita dve vrsti glasbe: glasba, ki jo nekdo posluša in glasba, ki jo nekdo igra.« (Roland Barthes)

»Živčevje, ki razživilja delo, in živčevje v zaznavnem aktu se razvejujeta drugo proti drugemu.« (George Steiner)

»Ko bi po ogledu slike Križanke IX šel k Jakopiču, da bi zvedel, kaj je hotel izraziti s to sliko, ali mislite, da bi lahko kaj povedal? In če bi lahko to povedal z besedami, ali mislite, da bi to sliko sploh naslikal?« (Jaka Bonča)

»Vsakomur je pri tem takoj jasno, da bi brez teh materialnih form ne bilo ničesar, kar bi lahko imenovali umetnost /.../ neartikulirana umetnina (se) enostavno ni dogodila.« (Jožef Muhovič)

»Resnica slike, njena realnost, je zaobsežena v njenih lastnih mejah in jo je zato potrebno izkusiti preko sredstev, ki so ji lastna.« (Mark Rothko)

»Čeprav govorice drugih umetnosti ne pomenjajo tako kot besedna govorica literarne umetnosti, prvino, v kateri obstajajo, vendarle delajo zgovorno. In kolikor obstajajo, je mogoča tudi njihova hermenevtika.« (Vid Snoj)

»Zame to odraža izobraževalno vlogo likovne umetnosti, saj četudi je življenje umetnine kratko in srečanje zgolj bežno, nikoli ne vemo, kaj se bo zgodilo. Ta negotovost pa nikakor ni brezplodna, pač pa je ravno tisto, kar nam likovna umetnost lahko ponudi, če smo pripravljeni videti stvari na drugačen način.« (Graeme Sullivan)

Jurij Selan

Beatriz Gabriela Tomšič Čerkez
*1963

Dela:

Ostanki I – V, 2014, mešana tehnika

Ko bo Apokalipsa požrla svet, bo edino to ostalo od slike ... ostanki slik

Beatriz Gabriela Tomšič Čerkez